

Basil Hall Chamberlain

VIAY ANÓW

 KIRIN

Próbka książki wyłącznie do celów informacyjnych.

© Copyright by Wydawnictwo KIRIN

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	9
Wstępne uwagi.....	13
Część 1: Mity wyjaśniające pochodzenie pewnych	
zjawisk	21
I – Szczur i sowa	22
II – Zakochani bogowie piorunów	24
III – Dlaczego psy nie potrafią mówić	25
IV – Dlaczego koguty nie potrafią latać	26
V – Skąd wzięły się na świecie zające	27
VI – O położeniu miejsc intymnych	28
VII – Dlaczego ludzie nie mają okresu	
godowego	29
VIII – Sowa i żółw	31
IX – Jak pewien człowiek przechytrzył	
dwa lisy	32
X – O człowieku, który poślubił	
boginię-niedźwiedzicę.....	36
XI – O dwóch lisach, krecie i wronach	40
XII – Skradziony taliman	43
XIII – Lis, wydra i małpa	46
XIV – Lis i tygrys	48
XV – Ciekawość ukarana.....	51
XVI – Jak ustalono, kto powinien rządzić	
światem	53
XVII – O człowieku, którego żona zaginęła.....	54

XVIII – Skąd na ziemiach Ajnów wziął się koń.....	57
XIX – O okolicznościach towarzyszących wschodowi słońca	59
XX – O płci ciał świecących na niebie	60
Część 2: Opowieści z morałem.....	61
XXI – O człowieku hojnym i człowieku skąpym	62
XXII – O człowieku zamienionym w lisa.....	65
XXIII – Dziecko-szczur	67
XXIV – Nie wyrzucaj użytecznych przedmiotów.....	70
XXV – Jak niegodziwy czarownik został ukarany	73
XXVI – Urażona wrona	75
XXVII – Okikurumi, Samayunguru i rekin	77
Część 3: Opowieści z serii o Panaumbe i Penaumbe.....	79
XXVIII – Panaumbe, Penaumbe i płaczące lisy	80
XXIX – Panaumbe, Penaumbe i robactwo	83
XXX – Panaumbe, Penaumbe i lew morski.....	85
XXXI – Panaumbe, Penaumbe i pan Matomai	89
XXXII – O wypijaniu morza do sucha	92
Część 4: Opowieści różne.....	95
XXXIII – Wyspa kobiet.....	96
XXXIV – O kulcie łososia, świętej ryby	100
XXXV – Myśliwy w krainie umarłych.....	103

XXXVI – Ciekawość to pierwszy stopień do piekła	106
XXXVII – Dziecko bogów	108
XXXVIII – O człowieku, który chciał kupować sny	110
XXXIX – Dziecko w skrzynce	113
XL – Opętana narzeczona	116
XLI – Podła macocha	118
XLII – Przebiegły oszust	121
XLIII – Yoshitsune	125
Część 5: Okruchy tradycji ludowej	129
XLIV – W dawnych czasach	130
XLV – Morski staruch	131
XLVI – Kukułka	132
XLVII – Sowa	133
XLVIII – Niebiański paw	134
XLIX – Drzewa zamienione w niedźwiedzie	135
L – Spółkowanie	136
LI – Narodziny i nadawanie imion	137
LII – O wyższości dębu, sosny i bylicy nad innymi roślinami	138
LIII – Złotorogi jeleń (fragment z historii Ajnów)	139
LIV – Sennik ajnuski	141

I

Szczur i sowa*

Pewnego razu sowa, nie zjadłszy do końca jakiegoś smakołyku, odłożyła sobie jego resztki na dzień następny. Nie zdążyła się jednak nimi nacieszyć, bo wkrótce ukradł je szczur. Gdy to odkryła, rozzłoszczona udała się do jego domu, by go zabić. Szczur jednak przeprosił i rzekł:

– Dam ci ten oto świderek i powiem, jak z jego pomocą zaznać przyjemności większej niż ta, jaką sprawiłoby ci zjedzenie łakoci, które w swojej nieuprzejmości ci ukradłem. Patrz! Trzeba zatknąć go w ziemi ostrym końcem w górę, tuż u korzeni drzewa, a następnie wspiąć się po pniu na sam czubek i ześlizgnąć się w dół.

To rzekłszy szczur poszedł sobie, a sowa zrobiła tak, jak ją poinstruował gryzoń. Jednak gdy to uczyniła, nadziała się na ostry czubek świderka, co sprawiło jej ogromny ból. Rozzłoszczona i rozzalona raz jeszcze postanowiła zabić szczura. Ten jednak ponownie przeprosił i w ramach tych przeprosin podarował jej czapeczkę.

* Ajnuska nazwa ptaka wymieniona tutaj (*ahunrashambe*) wskazuje na gatunek sowy rogatej (w polskiej terminologii: uszatej, przy czym nie chodzi tu o nazwę gatunkową, tylko cechę wyglądu – przyp. tłum.)

Wydarzenia te tłumaczą pochodzenie grubej warstwy sterczących piór na głowie sów, tworzących ową czapkę, którą noszą po dziś dzień, a także wrogości pomiędzy szczurami i sowami.

(Spisane z pamięci, opowiedziane przez Ishanashte 25 listopada 1886 roku).

Mity Ajnów

Autor: Basil Hall Chamberlain

Ajnowie. Ostatnia pozostałość po kulturze przedjapońskiej, żywy ślad pradawnej historii Japonii. Przez wieki spychani przez Japończyków na północ, dyskryminowani i naturalizowani, do dzisiejszych czasów przetrwali jedynie na Hokkaido. Ci, którzy kultywują resztki ludowych tradycji, robią to głównie na użytek turystów, co uzależnia zachowanie tej niezwykle ciekawej kultury od bardzo niestałych gustów Zachodu. Jednak to głównie badaczom zachodnim nacja ta, która nie zdążyła wykształcić pisma, zawdzięcza spisanie i przetłumaczenie ludowych podań, mitów oraz eposów, z których wyłania się obraz ludu prostego, lecz niepozbawionego wyobraźni; bardzo związanego z naturą, ale posiadającego ugruntowane poglądy na temat miejsca człowieka na ziemi. Ich lektura przenosi Czytelnika w przeszłość, do czasów, gdy archipelag japoński zamieszkiwali bogowie i demony, gdy zwierzęta potrafiły mówić, a ludzie parali się czarami.

Liczba stron: 144

format: A5

okładka: miękka

data wydania: luty 2010

cena detaliczna: 24,05 zł

patronaty: Torii, konnichiwa.pl, a-g-w.info

Do kupienia na:

<http://sklep.kirin.pl/pl/ksiazki/283-mity-ajnow.html>